FASİKÜL 3 – SAYFA 1
Çeviri: Aydemir Balkan

Sayı :3
OLDUĞUNUZ GİBİ KALSANIZA ...
Burhan Belge

Memleketimizi ziyaret eden yabancıların anlayışları gerçekten oldukça garip..tşte bunlardan ikisi ,şu bildiğimiz bakır kahve değirmenlerini almışlar götürecekler ülkelerine ve " Türk kahvesi " yapacaklar..Çünkü onların değirmenleri sadece iri taneli kahve öğütüyor..
Yabancı dostlarımız,yolda bir at nalı bulup ta hemen bir at ve bir meydan hayal edenlerden.. Onlarca,bu kahvenin hazırlanması da mutlaka aslına uygun bir sahneye koyuşla olacak. Yani "entari" sine sanlmış ve "mangal" m yanına çökmüş bir Türk kadım .sofası üstüne yan gelmiş "bey" ine kahve hazırlamakta..Döşemede halılar.duvarlarda halılar ve yerde küçük "arap" raburelcrLAçıkçası bütün kartpostallarında bulunan beylik dekor..
Onlara söyledik ki biz artık kahvemizi böyle hazırlamıyoruz..
- " Ya öyle mî dediler,pcki nasıl yapıyorsunuz 7.."Uzun uzadıya anlattık.. Örneğin Ankarada günde yüzlerce kilo kahve öğüten elektrikli tesislerimiz var. Kadın erkek bütün müşteriler oralardanistedikleri kadar kahveyi satın alıp evlerine götürtlyorlar..Şehrimizdeki yeni evlerimizde de artık mangal bulmazsınız.Evin hanımı veya hizmetçi mutfaktaki "Junkers" hava gazı ocağını hafifçe açar ve salondaki misafirlerine veya briç oynayan davetlilere kahvelerini götürür..
Yabancı dostlarımızın yüzlerinde hayal kırıklığı iyice belirmişti .Adeta çığlıkla .
- " Yazık ,kahvenizin bütün romantizmini yok ettiniz..ücA\\ sr…Doğrusu bu kadar modernleşmede haksızsınız.."
Yanıt olarak dedik ki :
-" Vaktiyle sizin ülkelerinizde milli içkileri mesela biralarınızı ,mal eden ustaların belirli fakat gizli tuttukları metotları vardı Öyle ki filan şehrin veya falan kasabanın bira imalatçı ustaları iyice tanmırdı..Aynen Türkiyede olduğu gibi.Nuruosmaniyede ki " şıracı " veya meşhur Vefa " bozacısı" gibi..Makine sanayii geliştikçe bu ustalar yavaş yavaş imalathanelerini kapatmağa mecbur oldular.Milyonluk sermayelerle çalışan " Hackerbrau" veya " Spatenbrau " gibi firmalar onların yerlerini aldılar..
Ama hayat ta budur İşte..Teknikler geliştikçe onun peşinden de sırayla örf ve adetler değişiyor.Türkiyeye gelince bizim de yolumuz aynı olacak..Tekniğimiz ve imalat hacimleri büyüdükçe bizdeki meşrubat, mesela "ayran " veya "boza" sizin Ülketerinizdeki biraların yapım ve satış çizgisini izleyecek.Belki de ihracat maddelerimiz bu gelişmelerle ön sıralara geçecek..Vaktiyle kadınlarımız mangalın yanına ve hasıra diz

çöküp kocalarına kahve pişiriyorlardı diye biz şimdi bağlandığımız idealden yani sosyal gelişmeyi sağlamak azminden elbette dönemeyiz !...Bunun için yok mangaldı,yok hasırdı, yok özel fincanlardı diye yolumuzu engelleyen bütün bu takım taklavatı artık hesaba katamayız..
Evet dostlarım,diyorsunuz ki kahveyi bu eski usullerle hazırlamakta bir romantizm vardı..Belki de öyledir..Ama bizim tercihimiz başkadır : Yolumuzda bizi duraklatacak ve yaratma gücümüzü yavaşlatacak bahanelerden kurtulmak. Sizlere gelince bu değirmenle kahveyi istediniz eski usulle hazırlamayı becereceğinizden de pek emin değilim. Yine de yeni metotlara ve modern araçlara döneceksiniz ve bol bol kullanacaksınız …

Yabancı dostlarımı ikna edebildim mi, acaba içlerinden bana hak veriyorlar mıydı, bilemiyorum..Atna şüphe yok ki akibetimiz yine bu Avrupalı mösyölerin elinde olsaydı hâlâ "entari" ile dolaşacaktık ve hâlâ " mangal" larımızın yanına çöküp kahvelerimizi pişirecektik! Acaba onlarda bir algılama güçlüğü mü var ,yoksa bu yabancılar bazı ülkeleri sadece bir panayır ve eğlence mekanı olarak mı görmekteler ?...